

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA HỌC

HOÀNG NGUYỆT ANH

**SỰ BIẾN ĐỔI VĂN HOÁ GIA ĐÌNH DƯỚI TÁC
ĐỘNG CỦA DỰ ÁN KCN BẮC PHÚ CÁT**

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

DANH MỤC CHỮ CÁI VIẾT TẮT	3
MỞ ĐẦU.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ VĂN HÓA GIA ĐÌNH VÀ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN KHU CÔNG NGHIỆP ĐẾN XÃ PHÚ CÁT.....	14
1.1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIA ĐÌNH VÀ VĂN HÓA GIA ĐÌNH.....	14
1.1.1. Khái niệm gia đình	15
1.1.2. Văn hóa gia đình.....	18
1.1.3. Sự biến đổi văn hóa gia đình.....	22
1.2. NHỮNG TÁC ĐỘNG TỪ DỰ ÁN KCN BẮC PHÚ CÁT ĐẾN KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA ĐỊA PHƯƠNG.....	23
1.2.1. Khái quát về xã Phú Cát, huyện Quốc Oai, Hà Nội.....	23
1.2.2. Xã Phú Cát trước khi triển khai dự án KCN Bắc Phú Cát	25
1.2.3. Xã Phú Cát sau khi triển khai dự án KCN Bắc Phú Cát	28
TIỂU KẾT	38
Chương 2: THỰC TRẠNG BIẾN ĐỔI VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN KHU CÔNG NGHIỆP	39
2.1. VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT TRƯỚC KHI CÓ DỰ ÁN KCN	39
2.2. VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN KCN.....	43
2.2.1. Sự biến đổi kiểu loại, quy mô gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN.....	43
2.2.2. Sự biến đổi các mối quan hệ trong gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN	49
2.2.3. Biến đổi các chức năng trong gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN.....	54

2.2.4. Biến đổi đời sống tâm linh trong gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN	66
TIỂU KẾT	75
Chương 3: NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN VĂN HÓA GIA ĐÌNH Ở XÃ PHÚ CÁT	77
3.1. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG BIẾN ĐỔI VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN KCN	77
3.1.1. Biến đổi tích cực.....	77
3.1.2. Biến đổi tiêu cực.....	79
3.2. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT	81
3.2.1. Định hướng xây dựng và phát triển văn hóa gia đình của các cấp lãnh đạo xã Phú Cát.....	81
3.2.2. Giải pháp xây dựng và phát triển văn hóa gia đình xã Phú Cát	86
3.3. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ TRONG VIỆC XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA GIA ĐÌNH XÃ PHÚ CÁT.....	91
3.3.1. Đối với các cấp lãnh đạo địa phương	91
3.3.2. Đối với mỗi gia đình	93
TIỂU KẾT	93
KẾT LUẬN.....	95
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98
PHỤ LỤC.....	101

MỞ ĐẦU

1. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI

1.1. Gia đình là tế bào của xã hội. Trong tiến trình lịch sử của loài người, gia đình có vị trí và vai trò đặc biệt. Từ gia đình, con người được sinh ra và trưởng thành cả về thể chất và nhân cách. Với hai chức năng cơ bản: tái sinh con người để duy trì nòi giống và xã hội hóa cá nhân để hình thành nhân cách, gia đình sẽ tồn tại mãi trong đời sống của nhân loại. Sức mạnh trường tồn của mỗi quốc gia, dân tộc, xã hội hay đơn giản chỉ là một cộng đồng người trong làng xã cũng phụ thuộc rất nhiều vào sự tồn tại, phát triển của gia đình và văn hóa gia đình.

Tuy nhiên, quá trình CNH - HĐH với sự xuất hiện ngày càng nhiều của các KCN đã ảnh hưởng và tác động trực tiếp đến mọi mặt của đời sống xã hội như hoạt động kinh tế, chính trị, xã hội và cả các giá trị văn hóa. Trong đó gia đình với tư cách là cầu nối giữa cá nhân và xã hội cũng có sự biến đổi nhất định dưới tác động của CNH - HĐH, đặc biệt là gia đình ở vùng xuất hiện các KCN hiện đại.

1.2. Phú Cát là một xã thuần nông thuộc tỉnh Hà Tây trước đây (nay thuộc TP Hà Nội) - là một tỉnh cửa ngõ Thủ đô, có nhiều tiềm năng để phát triển kinh tế toàn diện với một tốc độ nhanh chóng. Đặc biệt quá trình chuyển đổi kinh tế theo hướng CNH – HĐH đã có tác động không nhỏ tới đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội của người dân nơi đây.

Dự án KCN Bắc Phú Cát được tiến hành từ năm 2003, cùng với quá trình hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn đã khiến cho kinh tế - xã hội cũng như đời sống của người dân xã Phú Cát ngày nay có nhiều biến đổi trên nhiều phương diện. Từ những biến đổi trong đời sống cá nhân nói riêng cho đến những biến đổi của đời sống cộng đồng nói chung đã dẫn đến một sự biến đổi

tất yếu, đó là sự biến đổi của gia đình, trong đó có thể thấy rõ nhất là sự biến đổi trong văn hóa gia đình. Dưới tác động của dự án KCN, văn hóa gia đình xã Phú Cát biến đổi kéo theo nhiều hệ quả.

Chính vì vậy, tôi lựa chọn đề tài **“Sự biến đổi văn hóa gia đình dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát”** với mong muốn làm rõ sự biến đổi và đưa ra những giải pháp cụ thể trong việc xây dựng và phát triển văn hóa gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát.

2. LỊCH SỬ NGHIÊN CỨU VẤN ĐỀ

Gia đình là đối tượng nghiên cứu của nhiều ngành khoa học như: xã hội học, kinh tế học, đạo đức học, luật học, văn hóa học,... Chính vì thế, hệ thống các tài liệu liên quan đến gia đình, văn hóa gia đình và sự biến đổi văn hóa gia đình rất phong phú với các thể loại như sách, báo, tạp chí, luận văn, kỷ yếu,... Đây cũng chính là nguồn tài liệu tham khảo hữu ích cho đề tài.

Các cuốn sách viết về gia đình, văn hóa gia đình:

Đã có rất nhiều học giả, các nhà nghiên cứu lựa chọn vấn đề gia đình và văn hóa gia đình như là một đối tượng để nghiên cứu. Có thể kể đến các công trình nghiên cứu như: Cuốn *Văn hóa gia đình và gia đình văn hóa* của Tạ Văn Thành do Bộ Văn hóa Thông tin, Hà Nội xuất bản năm 1997; Cuốn *Văn hóa gia đình Việt Nam* của Vũ Ngọc Khánh được nhà xuất bản Văn hóa dân tộc xuất bản năm 1998; Cuốn *Xã hội học gia đình* của Mai Huy Bích do nhà xuất bản Khoa học xã hội xuất bản năm 2003,... Trong đó, một trong những công trình tiêu biểu về lý luận về gia đình và văn hóa gia đình ở Việt Nam là cuốn *Gia đình học* của GS.TS Đặng Cảnh Khanh và PGS.TS Lê Thị Quý xuất bản năm 2007, Nxb Chính trị xã hội, Hà Nội. Đây là một công trình khoa học công phu và hệ thống.

Qua cuốn giáo trình này, các tác giả đã làm nổi bật một số nội dung

ngiên cứu lý thuyết hướng vào việc xây dựng và phát triển chuyên ngành gia đình học. Tác giả đã phân tích, làm rõ những đặc điểm của gia đình Việt Nam trong truyền thống và những đặc trưng của quá trình hình thành và phát triển của gia đình Việt Nam từ truyền thống đến hiện đại. Đồng thời, nhóm tác giả cũng nêu được thực trạng gia đình Việt Nam trong quá trình chuyển đổi từ kinh tế tập trung, quan liêu bao cấp sang nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa; làm rõ khía cạnh giới trong gia đình và xã hội; những vấn đề về quản lý nhà nước về gia đình. Cuối cùng, nhóm tác giả đã nêu lên những định hướng, giải pháp và điều kiện thực hiện những giải pháp xây dựng gia đình Việt Nam phù hợp với yêu cầu của giai đoạn hiện nay.

Các cuốn sách, các đề tài nghiên cứu về sự biến đổi gia đình và văn hóa gia đình ở Việt Nam:

Dựa trên cơ sở lý luận về gia đình và văn hóa gia đình của các học giả đi trước, cùng với sự nghiên cứu qua các thời kỳ lịch sử cụ thể, các tác giả sau đã cho ra đời những công trình nghiên cứu chuyên sâu về sự biến đổi văn hóa gia đình ở Việt Nam giai đoạn hiện nay như sau:

Cuốn *Văn hóa gia đình và sự phát triển xã hội*, do Lê Minh chủ biên xuất bản năm 1994 do nhà xuất bản Lao động, Hà Nội; Lê Thi chủ biên cuốn *Gia đình Việt Nam ngày nay* được nhà xuất bản Khoa học xã hội, Hà Nội xuất bản năm 1996; Vũ Huy Tuấn xuất bản công trình *Tác động của biến đổi nền kinh tế xã hội đến một số khía cạnh của gia đình Việt Nam: Nghiên cứu trường hợp tỉnh Thái Bình* vào năm 1996,... Trong đó, đáng chú ý nhất là cuốn *Gia đình và biến đổi gia đình ở Việt Nam*, của PGS. TS Lê Ngọc Văn xuất bản năm 2011.

Cuốn sách đã khái quát hóa và hệ thống hóa những vấn đề cơ bản của gia đình và biến đổi gia đình ở Việt Nam hiện nay và đưa ra định hướng cho

những nghiên cứu tiếp tục trên chủ đề gia đình trong thời gian tới. Trong phần *Biến đổi gia đình ở Việt Nam*, tác giả chủ yếu trình bày sự biến đổi chức năng và cấu trúc của gia đình. Từ đó tác giả đưa ra những quan điểm và giải pháp chính sách về những vấn đề đặt ra từ sự biến đổi của gia đình Việt Nam. Trên cơ sở đó, tác giả đưa ra 5 nhóm giải pháp, kiến nghị trong việc xây dựng gia đình Việt Nam thời kỳ CNH và hội nhập quốc tế.

Cuốn sách là tài liệu tham khảo hữu ích cho công tác nghiên cứu, giảng dạy và học tập chuyên ngành xã hội học gia đình, các nhà hoạch định chính sách xã hội và những ai quan tâm đến những vấn đề gia đình Việt Nam đương đại.

Các công trình, các đề tài, tạp chí nghiên cứu sự biến đổi văn hóa gia đình trong quá trình CNH – HĐH đất nước:

Đề tài: *Nghiên cứu gia đình Việt Nam truyền thống để xây dựng gia đình Việt Nam trong giai đoạn CNH- HĐH*, của TS. Ngô Thị Ngọc Anh, vụ Gia đình. Đây là đề tài cấp Bộ, nghiên cứu một cách tổng thể các nét đặc thù của gia đình Việt Nam truyền thống thông qua hệ thống số liệu điều tra cụ thể, để từ đó đưa ra những định hướng và giải pháp để xây dựng gia đình Việt Nam trong giai đoạn CNH -HĐH đất nước.

Bài viết: *Gia đình truyền thống đang mất dần*, Phương Thuận, Giadinh.net. Tác giả đưa ra một cảnh báo cho gia đình ngày nay, dưới tác động của quá trình CNH, hiện đại hóa, đô thị hóa,... Các gia đình truyền thống của người Việt đang trong xu hướng mất dần các giá trị văn hóa truyền thống, thay vào đó là các gia đình theo kiểu phương Tây.

Tác giả Mai Văn Huyền với đề tài: *Biến đổi cấu trúc - chức năng gia đình ở làng Việt vùng châu thổ sông Hồng trước và sau Đổi mới (Nghiên cứu trường hợp xã Tam Sơn, Từ Sơn, Bắc Ninh)*, Trường Đại học Khoa học Xã hội

và Nhân văn, Luận văn Thạc sĩ ngành Xã hội học, 2010. Đề tài lựa chọn một địa điểm đặc trưng của vùng châu thổ sông Hồng để nghiên cứu sự biến đổi về cấu trúc và chức năng của gia đình, ảnh hưởng của sự biến đổi đó đến các vấn đề khác của gia đình và xã hội từ sau đổi mới đến năm 2010.

PGS.TS. Hoàng Bá Thịnh với đề tài: *CNH và những biến đổi đời sống gia đình nông thôn Việt Nam (Nghiên cứu trường hợp xã Ái Quốc, Nam Sách - Hải Dương)*, (kỷ yếu hội thảo Quốc tế Việt Nam học lần thứ ba, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội). Bài viết nghiên cứu gia đình dưới góc độ xã hội học, phân tích số liệu điều tra để nêu lên thực trạng và đưa ra giải pháp nhằm xây dựng và phát triển văn hóa gia đình vùng ven các KCN.

Tác giả Lâm Ngọc Như Trúc với đề tài: *CNH và sự biến đổi của gia đình Việt Nam*, trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu. Đề tài đề cập đến vấn đề CNH, xem nó như là nguyên nhân chính dẫn đến sự biến đổi của gia đình Việt Nam. Tác giả cũng sử dụng các số liệu điều tra xã hội học, trên cơ sở phân tích để đưa ra kết luận về tình hình biến đổi của gia đình Việt Nam, đề xuất các giải pháp thực tế.

Dưới các góc độ khác nhau, các đề tài nghiên cứu nói trên đã đề cập đến vấn đề cả về lý luận và thực tiễn: đặc điểm, cấu trúc, chức năng của gia đình Việt Nam; vai trò của người phụ nữ trong gia đình; vai trò của giáo dục nhân cách; sự biến đổi của văn hóa gia đình Việt Nam thời kỳ đổi mới, thời kỳ CNH - HĐH đất nước; các tác động tích cực, tiêu cực của xã hội thời đại mới đến văn hóa gia đình truyền thống của người Việt,... Đồng thời, các đề tài cũng đưa ra được những phương hướng, giải pháp thiết thực góp phần xây dựng gia đình Việt Nam, phát huy vai trò to lớn của gia đình đối với sự phát triển con người trong sự nghiệp đổi mới, phát triển đất nước trong giai đoạn

mới.

Nhìn chung, các cuốn sách, các công trình khoa học nêu trên có liên quan trực tiếp hay gián tiếp đến vấn đề nghiên cứu của đề tài cả về phương diện lý luận và thực tiễn. Điều đáng lưu ý là văn hóa gia đình ở nước ta có sự biến đổi cùng với sự biến đổi về kinh tế - xã hội trong từng giai đoạn lịch sử. Mặt khác, mỗi địa bàn tùy vào những điều kiện, hoàn cảnh và văn hóa truyền thống khác nhau mà văn hóa gia đình có sự biến đổi không giống nhau, từ đó có những yêu cầu cụ thể hơn. Vì vậy nghiên cứu phương diện này vẫn còn nhiều khoảng trống.

Những công trình trên chủ yếu đề cập đến gia đình, văn hóa gia đình, sự biến đổi văn hóa gia đình nói chung, và sự biến đổi của văn hóa gia đình dưới tác động của quá trình CNH ở một số địa bàn tiêu biểu,... Mỗi tác giả đề cập đến một khía cạnh khác nhau song chưa có tác giả nào đề cập đến văn hóa gia đình xã Phú Cát, đặc biệt là sự biến đổi văn hóa gia đình khi có dự án KCN. Có thể khẳng định, cho đến nay, chưa có một công trình nào nghiên cứu về vấn đề “Sự biến đổi văn hóa gia đình dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát”. Vì vậy, đề tài được thực hiện với mong muốn phục vụ công tác xây dựng gia đình văn hóa trong phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa của địa phương, đồng thời đây sẽ là mô hình để hạn chế tác động tiêu cực, phát huy mặt tích cực và áp dụng các giải pháp phù hợp đối với những hiện tượng biến đổi văn hoá gia đình dưới tác động của dự án KCN ở Việt Nam trong tiến trình CNH - HĐH.

3. MỤC ĐÍCH VÀ NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU

3.1. Mục đích

Từ ý nghĩa lý luận và thực tiễn cấp thiết nêu trên, đề tài “*Sự biến đổi văn hóa gia đình dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát*” (qua thực tế

khảo sát tại xã Phú Cát, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội) được nêu ra nhằm:

Thứ nhất: Chỉ rõ sự biến đổi trong văn hóa gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN.

Thứ hai: Đánh giá về sự biến đổi văn hóa gia đình xã Phú Cát dưới tác động của quá trình CNH - HĐH ở địa phương, đặc biệt từ khi hình thành dự án KCN Bắc Phú Cát trên địa bàn xã.

Thứ ba: Đưa ra những giải pháp nhằm góp phần định hướng phát triển văn hóa gia đình đi đôi với sự phát triển kinh tế của địa phương trong thời gian tới.

3.2. Nhiệm vụ

Để đạt được mục đích nêu trên, đề tài cần giải quyết một số vấn đề sau:

Thứ nhất: Xác định cơ sở lý luận của đề tài: giải thích các khái niệm cơ bản như gia đình, văn hóa gia đình, sự biến đổi văn hóa nói chung và văn hóa gia đình nói riêng.

Thứ hai: Tìm hiểu thực trạng biến đổi văn hóa gia đình xã Phú Cát dưới tác động của dự án KCN trên các phương diện chủ yếu: kiểu loại, quy mô gia đình; các mối quan hệ; các chức năng và đời sống tâm linh trong gia đình.

Thứ ba: Nhận định về sự biến đổi từ đó đề ra định hướng và các giải pháp giúp địa phương xây dựng và phát triển văn hóa gia đình trong giai đoạn tới.

4. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU

4.1. Đối tượng nghiên cứu: Đề tài nghiên cứu sự biến đổi trong văn hóa gia đình dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát.

4.2. Phạm vi nghiên cứu:

* ***Phạm vi không gian:*** Đề tài tiến hành điều tra, khảo sát các hộ gia đình trên địa bàn xã Phú Cát, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội.

* ***Phạm vi thời gian:*** Từ thời điểm triển khai dự án KCN trên địa bàn xã (sau năm 2003) đến hết năm 2013.

5. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đề tài dựa trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng, duy vật lịch sử, quán triệt đường lối đổi mới của Đảng và Nhà nước, đồng thời vận dụng tổng hợp các phương pháp sau:

- ***Phương pháp thống kê, phân tích tư liệu:***

Đề tài sử dụng các tư liệu, số liệu thống kê để hệ thống hóa, khái quát hóa, phân loại, so sánh nhằm đưa ra những kết luận về thực trạng biến đổi văn hóa trong gia đình dưới tác động của dự án KCN Bắc Phú Cát.

- ***Phương pháp điều tra xã hội học (nghiên cứu định lượng):***

Sử dụng bảng hỏi trong điều tra xã hội học đối với một số hộ gia đình trên địa bàn xã để thu được các tư liệu khách quan về những tác động của dự án KCN.

- ***Phương pháp điền dã dân tộc học:***

Đây là phương pháp chủ yếu của đề tài. Trong quá trình thực hiện, đề tài sẽ vận dụng tổng hợp các phương pháp như phỏng vấn sâu một số thành viên của các gia đình trong địa bàn để thấy được sự biến đổi trong văn hóa gia đình của họ. Quan sát tham dự: trên cơ sở nghiên cứu thực địa, thực hiện quan sát mô hình các gia đình, cơ sở vật chất của các gia đình, tham gia vào các sinh hoạt văn hóa cùng cộng đồng làng xã để thấy được những biến đổi trong văn hóa gia đình xã Phú Cát.

Đồng thời, vận dụng các kỹ năng ghi chép, chụp ảnh, ghi hình, ghi âm để thu thập tư liệu thực tế phục vụ cho đề tài.

6. KẾT CẤU CỦA ĐỀ TÀI

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, nội dung đề tài gồm ba chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về văn hóa gia đình và tác động của dự án khu công nghiệp Bắc Phú Cát đến xã Phú Cát

Chương 2: Thực trạng biến đổi văn hóa gia đình dưới tác động của dự án khu công nghiệp Bắc Phú Cát

Chương 3: Những định hướng và giải pháp xây dựng, phát triển văn hóa gia đình xã Phú Cát.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Các cuốn sách, các công trình nghiên cứu khoa học:

1. Đào Duy Anh, (1998), Việt Nam văn hóa sử cương, Nxb Đồng Tháp.
2. Toan Ánh, *Nếp cũ* (Trong họ ngoài làng), (2010) Nxb Trẻ, TP. HCM.
3. TS. Ngô Thị Ngọc Anh, đề tài: *Nghiên cứu gia đình Việt Nam truyền thống để xây dựng gia đình Việt Nam trong giai đoạn CNH- HĐH*, vụ Gia đình.
4. Nguyễn Văn Bốn, *Những biến đổi các giá trị văn hóa truyền thống trong gia đình người Việt hiện nay*, truy cập từ:
<http://www.vanhoahoc.vn/nguyen-cuu/van-hoa-viet-nam/van-hoa-to-chuc-doi-song-tap-the/2344-nguyen-van-bon-nhung-bien-doi-cac-gia-tri-trong-gia-dinh-nguoi-viet-hien-nay.html>
5. Đảng Bộ huyện Quốc Oai, Ban chấp hành Đảng bộ xã Phú Cát, (2013), *Lịch sử cách mạng của Đảng bộ và nhân dân xã Phú Cát (1945 - 2010)*, Nxb Chính trị - Hành chính, Hà Nội.
6. Nguyễn Bình Giang (chủ biên), (2012), *Tác động xã hội vùng của các khu công nghiệp ở Việt Nam*, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội.
7. Mai Văn Hai - Mai Kiệm, (2011), *Xã hội học văn hóa*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
8. Mai Văn Huyền, (2010), *Biến đổi cấu trúc - chức năng gia đình ở làng Việt vùng châu thổ sông Hồng trước và sau Đổi mới (Nghiên cứu trường hợp xã Tam Sơn, Từ Sơn, Bắc Ninh)*, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Luận văn Thạc sĩ ngành Xã hội học.
9. Đặng Cảnh Khanh & Lê Thị Quý, (2007), *Gia đình học*, Nxb Chính trị xã hội, Hà Nội.

10. Nghiêm Sĩ Liêm, (2001), *Vai trò của gia đình trong việc giáo dục thế hệ trẻ ở nước ta*, luận văn tiến sĩ, Học viện chính trị - hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

11. Nguyễn Hồng Mai, *Bài giảng môn Văn hóa Gia đình*, Đại học Văn hóa Hà Nội.

12. Nguyễn Hồng Mai, *Gia đình Việt Nam trong cơn bão của thời đại*, tạp chí Nghiên cứu văn hóa số 1, Đại học Văn hóa Hà Nội. Truy cập từ:

<http://huc.edu.vn/vi/spct/id76/GIA-DINH-VIET-NAM-TRONG-CON-BAO-CUA-THOI-DAI>

13. Nguyễn Hồng Mai, *Gia đình - từ cách tiếp cận văn hóa*, tạp chí Nghiên cứu văn hóa số 3, Đại học Văn hóa Hà Nội. Truy cập từ:

<http://huc.edu.vn/vi/spct/id93/GIA-DINH---TU-CACH-TIEP-CAN-VAN-HOA/>

14. Nguyễn Thị Thanh Mai, *Biến đổi trong sinh hoạt tín ngưỡng tôn giáo ở gia đình và họ tộc dưới tác động của phát triển đô thị (nghiên cứu trường hợp xã Xuân Đình, huyện Từ Liêm, Hà Nội)*, tạp chí Nghiên cứu văn hóa số 7, Đại học Văn hóa Hà Nội.

<http://huc.edu.vn/vi/spct/id92/BIEN-DOI-TRONG-SINH-HOAT-TIN-NGUONG-TON-GIAO--O-GIA-DINH-VA-HO-TOC--DUOI-TAC-DONG-CUA-PHAT-TRIEN-DO-THI/>

15. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 3, Nxb Chính trị quốc gia, HN

16. Đỗ Nguyên Phương (Cb), (2004), *Giáo trình Chủ nghĩa xã hội khoa học*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

17. PGS.TS. Hoàng Bá Thịnh, (2007), *Công nghiệp hóa và những biến đổi đời sống gia đình nông thôn Việt Nam (Nghiên cứu trường hợp xã Ái Quốc, Nam Sách - Hải Dương)*, kỷ yếu hội thảo Quốc tế Việt Nam học lần thứ ba, Trường ĐH KHXH & NV, ĐHQG Hà Nội.

18. Ngô Đức Thịnh (Cb), (2010), *Bảo tồn, làm giàu & phát huy các giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam trong đổi mới và hội nhập*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.

19. Phương Thuận (28/06/2010), *Gia đình truyền thống đang mất dần*, truy cập từ:

<http://m.giadinhh.net.vn/gia-dinh-truyen-thong-dang-mat-dan-201062808205473.htm>

20. Lâm Ngọc Như Trúc, *Công nghiệp hóa và sự biến đổi của gia đình Việt Nam*, trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu.

21. Lê Ngọc Văn (11/6/2012), *Văn hóa gia đình*, truy cập từ:

<http://www.vanhoahoc.vn/nghien-cuu/ly-luan-van-hoa-hoc/cac-binh-dien-cua-van-hoa/2230-le-ngoc-van-van-hoa-gia-dinh-html>.

22. Trần Quốc Vượng (Cb), (2010) *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.

23. Nguyễn Như Ý (Cb), (1999), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb Văn hóa-thông tin, Hà Nội.

24. UBND TP Hà Nội, (2012), *Sổ tay công tác quản lý Nhà nước về gia đình*, Nxb Hồng Đức, Sở văn hóa - thể thao và du lịch, Hà Nội.

Ngoài ra đề tài còn tham khảo các đề tài nghiên cứu, các bài viết trên các website:

www.Tailieu.vn

www.LuânVăn.net.vn

www.huc.edu.vn

www.vanhoahoc.vn

www.batdongsan.com.vn

Nguồn số liệu:

Ban Văn hóa, Ban Thống kê UBND xã Phú Cát, huyện Quốc Oai, TP Hà Nội.